

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-141/15-10

Z. J.
Z.

Podneskom zaprimljenim dana 8. rujna 2015. predložili ste da ovaj Sud, po Vašem zahtjevu, podredno po službenoj dužnosti, pokrene postupak ocjene zakonitosti više akata kojima je regulirano obavljanje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada, a sve u odnosu na Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13.) i Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 41/14.).

Kako u konkretnom slučaju nisu ostvarene procesne pretpostavke za pokretanje predmetnog postupka temeljem zahtjeva podnositelja u smislu članka 83. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10., 143/12., 152/14. i 29/17.), to je ovaj Sud podnesak uzeo u razmatranje kao obavijest građana, sukladno odredbi članka 83. stavka 2. navedenog Zakona, nakon čega je, odgovarajućom primjenom odredbe članka 32. toga Zakona, zatražio očitovanje od donositelja (Č. d.d. Z.).

Iz sadržaja obavijesti, kao i očitovanja donositelja spornih akata, proizlazi da podnositelj osporava Pravilnik o općim uvjetima isporuke komunalne usluge sakupljanja i odvoza komunalnog otpada od 31. prosinca 2009., donesen po direktoru Č. d.o.o. Z. (dalje u tekstu: Pravilnik o općim uvjetima isporuke), Cjenik usluga sakupljanja, odvoza i odlaganja mješovitog komunalnog otpada sa područja Općine Ražanac, koji je u primjeni od 1. srpnja 2012., donositelja Č. d.o.o. Z. (dalje u tekstu: Cjenik), Zaključak o davanju suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sakupljanja, odvoza i odlaganja mješovitog komunalnog otpada Općinskog načelnika Općine Ražanac, klasa: 363-01/12-01/121 od 18. lipnja 2012. (dalje u tekstu: Zaključak Općinskog načelnika Općine Ražanac) i Zaključak o davanju suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sakupljanja, odvoza i odlaganja mješovitog komunalnog otpada Općinskog vijeća Općine Ražanac, klasa: 363-01/12-01/127 od 21. lipnja 2012. (dalje u tekstu: Zaključak Općinskog vijeća Općine Ražanac).

S obzirom da se obavijest podnositelja odnosi na više različitih akata, ovaj Sud je predmet razdvojio tako da je u predmetu pod ovom sudnim brojem (Usoz-141/15) razmatrana obavijest za pokretanje po službenoj dužnosti ocjene zakonitosti Pravilnika o općim uvjetima isporuke, Zaključka Općinskog načelnika Općine Ražanac i Zaključka Općinskog vijeća Općine Ražanac, dok će se po obavijesti za ocjenu zakonitosti Cjenika odlučiti u predmetu koji se vodi pod brojem Usoz-66/17.

Razmatrajući razloge na kojima podnositelj temelji svoj prijedlog za pokretanje postupka ocjene zakonitosti ovdje osporenih akata po službenoj dužnosti, Sud prvenstveno nalazi potrebnim ukazati na dosljednu sudsku praksu prema kojoj je opći akt definiran ovlaštenim donositeljem, sadržajem i javnom objavom prije stupanja na snagu u skladu sa zakonom. Navedeno znači da je od akata na koje podnositelj ukazuje u svojoj obavijesti samo Cjenik opći akt kakav ima u vidu odredba članka 3. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (o zakonitosti kojeg će biti odlučeno u posebnom postupku), dok to, po svom sadržaju i donositelju, nisu Pravilnik o općim uvjetima isporuke, Zaključak Općinskog načelnika Općine Ražanac i Zaključak Općinskog vijeća Općine Ražanac.

Naime, Pravilnik o općim uvjetima isporuke donio je direktor Č. d.o.o. Z. dana 31. prosinca 2009., dakle prije 23. srpnja 2013., kada je stupio na snagu Zakon o održivom gospodarenju otpadom na koji ukazuje podnositelj u svojoj obavijesti, a koji Zakon na drukčiji način regulira predmetnu materiju. Navedeni Pravilnik donesen je pozivom na odredbu članka 295. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05., 41/08.) i članka 24. stavka 5. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 79/09. i 89/09.), a koji Zakon je prestao važiti 8. travnja 2014. stupanjem na snagu Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 41/14.), na koji se podnositelj također poziva u obavijesti.

Opći uvjeti poslovanja pak predstavljaju u pravilu opće uvjete ugovora koji su, prema odredbi članka 295. Zakona o obveznim odnosima, ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva (stavak 1.). Opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru, i u pravilu obvezuju kao i ove (stavak 2.), te se opći uvjeti ugovora moraju objaviti na uobičajeni način (stavak 3.).

Nadalje, odredba članka 24. stavka 5. ranije važećeg Zakona o zaštiti potrošača propisivala je da trgovac mora potrošaču omogućiti upoznavanje unaprijed sa svim uvjetima korištenja javnih usluga i te uvjete javno objaviti u medijima.

Iz citiranih odredaba, temeljem kojih je donesen Pravilnik o općim uvjetima isporuke, slijedi kako navedeni Pravilnik po svom sadržaju nema značenje općeg akta, nego se radi o ugovornim odredbama. Stoga isti u smislu propisa na temelju kojih je donesen ne može biti predmetom ocjene zakonitosti u upravnom sporu. Za razliku od toga, važeći Zakon o održivom gospodarenju otpadom sada u članku 30. stavku 7. propisuje da su opći uvjeti ugovora dio odluke o načinu pružanja javne usluge vezane uz otpad koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, što nakon stupanja na snagu navedenog Zakona, u kontekstu tog propisa, mijenja njihovo određenje u odnosu na definiciju općeg akta iz članka 3. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima.

Nisu opći akti ni Zaključak Općinskog načelnika Općine Ražanac i Zaključak Općinskog vijeća Općine Ražanac, a koji su doneseni pozivom na odredbu članka 21. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 26/03.-proč.tekst, 82/04., 110/04., 178/04., 38/09., 79/09., 153/09., 49/11., 84/11., 90/11. i 144/12.), prema kojoj odredbi je isporučitelj komunalnih usluga dužan pri svakoj promjeni cijene, odnosno tarife svojih usluga pribaviti prethodnu suglasnost općinskog načelnika, gradonačelnika i gradonačelnika Grada Zagreba jedinice lokalne samouprave na području kojih se isporučuje usluga (stavak 1.).

Stoga proizlazi da navedeni akti, s obzirom na pravnu prirodu kao i na donositelja, nemaju svojstvo općeg akta, zbog čega također ne mogu biti predmetom ocjene zakonitosti sukladno odredbi članka 3. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima.

Slijedom izloženog, Sud je, na sjednici vijeća održanoj dana 30. svibnja 2017., ocijenio kako u konkretnom slučaju nema osnove za pokretanje postupka ocjene zakonitosti osporenih akata, koji su predmet ovog postupka, po službenoj dužnosti.

Zagreb, 30. svibnja 2017.

Predsjednica vijeća
Evelina Čolović Tomić, v.r.